

CHỐNG RỬA TIỀN: CÁC VẤN ĐỀ CƠ BẢN

Phần 3: Thành lập công ty

Thành lập công ty (và quỹ tín thác) là một trong những dịch vụ được thực hiện bởi các kế toán viên chuyên nghiệp, để bị rủi ro rửa tiền nhất. Phần này xem xét cách thức các kế toán viên chuyên nghiệp có thể áp dụng phương pháp tiếp cận dựa trên rủi ro trong quá trình thành lập công ty, xác định các báo động đỏ chính và biết khi nào nên từ chối dịch vụ và / hoặc gửi báo cáo các hoạt động đáng ngờ.

Tội phạm sử dụng dịch vụ thành lập công ty như thế nào?

Dịch vụ thành lập công ty có thể bao gồm:

- Hợp nhất các công ty hoặc các pháp nhân khác;
- Hành động hoặc sắp xếp để một người nào đó làm giám đốc công ty, đối tác hoặc cổ đông được đề cử; hoặc
- Cung cấp văn phòng hoặc địa chỉ kinh doanh đã đăng ký.

Tội phạm tập trung vào việc ẩn danh và sử dụng các công ty để di chuyển dòng tiền và gây quỹ bất hợp pháp.

Việc sử dụng các công ty — đặc biệt là công ty ở nước ngoài — để hoạt động với tư cách là giám đốc công ty có thể trốn tránh việc phạm tội trong cấu trúc công ty và khiến cơ quan thực thi pháp luật khó xác định nguồn gốc của các khoản tiền.

Tội phạm có thể che giấu sự liên kết giữa các công ty bằng cách sử dụng một đại lý thành lập công ty để thành lập nhiều công ty với các địa chỉ đăng ký khác nhau.

Tội phạm thường tìm kiếm danh tiếng, sự tôn trọng của xã hội thông qua việc mua các công ty bình phong có lịch sử thành lập lâu đời.

“Phương pháp tiếp cận dựa trên rủi ro” ứng dụng như thế nào trong thành lập công ty?

Rà soát đặc biệt khách hàng

Điều quan trọng khi thực hiện rà soát đặc biệt khách hàng (Client Due Diligence – CDD) đối với những cá nhân cuối cùng sẽ sở hữu, kiểm soát hoặc hưởng lợi từ công ty hoặc quỹ tín thác được thiết lập. Điều này sẽ cho phép bạn đánh giá rủi ro mà khách hàng có thể tham gia vào hoạt động bất hợp pháp hoặc bạn có thể tạo điều kiện cho các hoạt động bất hợp pháp đó. Nếu bạn quan tâm về danh tính của những cá nhân này, thực hiện xác minh nghiêm ngặt hơn về danh tính của họ bằng cách thu thập các bằng chứng.

Tìm hiểu cơ sở lý luận thương mại

Bạn phải luôn tìm hiểu các lý do thương mại mà khách hàng đã yêu cầu bạn thành lập hoặc giúp quản lý một công ty. Hoài nghi nghề nghiệp là đặc biệt quan trọng để đảm bảo bạn không vô tình thực hiện hoạt động bất hợp pháp.

Nguồn gốc các quỹ/Kiểm tra sự giàu có

Nếu khách hàng yêu cầu bạn thành lập một công ty để tham gia vào một giao dịch, bạn phải đảm bảo rằng bạn hiểu nguồn gốc của các quỹ cho việc thành lập công ty này đến từ đâu. Ví dụ:

- Tài sản hoặc thừa kế chung của gia đình
- Bán (các) tài sản
- Các khoản đầu tư dài hạn
- Quyền sở hữu doanh nghiệp

Kiểm tra cá nhân có ảnh hưởng chính trị

Một phần của việc đánh giá rủi ro khi thành lập công ty cho khách hàng, bạn phải xác định xem khách hàng, hoặc một thành viên trong gia đình, có phải là cá nhân có ảnh hưởng chính trị (Politically Exposed Person - PEP) hay không. Nếu đúng là cá nhân có ảnh hưởng chính trị, rủi ro tiền hối lộ hoặc tham nhũng đi qua công ty cần được xem xét. Có thể yêu cầu rà soát đặc biệt khách hàng (Client Due Diligence - CDD) nâng cao nếu bạn xác định rằng khách hàng của mình hoặc những người mà họ đang kết hợp kinh doanh, là cá nhân có ảnh hưởng chính trị.

TÌNH HUỐNG NGHIÊN CỨU VỀ THÀNH LẬP CÔNG TY*

Othello & Co được tiếp cận để thành lập một công ty ở Anh. Cá nhân liên hệ với Othello nói rằng anh ta đại diện cho văn phòng gia đình của các cổ đông tiềm năng. Các cổ đông này được cho là những cá nhân có giá trị tài sản ròng cực khủng, sống ở Mỹ Latinh. Công ty được yêu cầu vì các cá nhân muốn sử dụng nó để phân phối thực phẩm để hồng cho thị trường Anh.

Cổ phần trong công ty được nắm giữ bởi một quỹ tín thác. Quỹ tín thác này dường như được thành lập theo luật New Zealand, nhưng những người được ủy thác là một Công ty tín thác (Trust) có trụ sở tại Bermuda. Othello & Co có thể tìm thấy rất ít thông tin về Công ty Tín thác này. Các quỹ để vốn hóa công ty và thanh toán các khoản phí và chi phí do một công ty hợp pháp có trụ sở tại Miami chi trả. Các giấy tờ nhân thân đã được cung cấp cho những người thụ hưởng và những người định cư của Công ty Tín thác, những người này rõ ràng là những cá nhân có giá trị tài sản ròng cực khủng. Tuy nhiên, các cá nhân này dường như có một hồ sơ rất kín tiếng, không có bất kỳ thông tin công khai về kinh doanh hoặc hoạt động xã hội của họ. Othello không thể tìm thấy bằng chứng nào về nguồn gốc của sự giàu có của những người này. Việc kiểm tra tên của doanh nghiệp (doanh nghiệp có nguồn cung cấp thực phẩm cho công ty Anh) ở Mỹ Latinh, mặc dù có một trang tin điện tử, nhưng dường như không có bất kỳ chi tiết nào về cách mua hàng hóa hoặc thậm chí là chi tiết liên hệ về đại lý bán hàng.

Othello & Co đã lịch sự từ chối cơ hội

*Lưu ý: Tên đã được thay đổi nhằm mục đích bảo mật

Các Báo động đỏ chính yếu

Các kế toán viên chuyên nghiệp nên nhận thức được những dấu hiệu nguy hiểm đối với rủi ro rửa tiền trong quá trình thành lập công ty. Mặc dù không rõ ràng, các kế toán viên chuyên nghiệp phải dựa vào xét đoán chuyên môn của mình và không cung cấp được và/hoặc nộp báo cáo hoạt động đáng ngờ nếu cần. Các báo động đỏ bao gồm:

- Được yêu cầu thành lập cơ cấu tổ chức công ty mà không có mục đích thương mại rõ ràng cho cơ cấu tổ chức.
- Thành lập các công ty có cơ cấu sở hữu phức tạp, ở nhiều khu vực pháp lý, không có cơ sở thương mại.
- Khách hàng tiềm năng miễn cưỡng cung cấp thông tin để thực hiện rà soát đặc biệt khách hàng (Client Due Diligence – CDD) cần thiết trong quá trình chấp nhận khách hàng.
- Các khách hàng tiềm năng đang lảng tránh về nguồn gốc của cái của họ.
- Các khách hàng tiềm năng có vẻ vội vàng hình thành một cấu trúc một cách không cần thiết, đặc biệt là ở nhiều khu vực pháp lý.
- Các khách hàng tiềm năng đang tìm cách mua một công ty bình phong thông qua ngân hàng và / hoặc lịch sử tín dụng.

HỖ TRỢ BỔ SUNG

Để biết hướng dẫn chung về chống rửa tiền, vui lòng xem [Hướng dẫn về phương pháp dựa trên rủi ro cho nghề kế toán](#) của Lực lượng Đặc nhiệm tài chính quốc tế (Financial Action Task Force - FATF). Để có thêm thông tin địa phương chi tiết, bao gồm các yêu cầu của pháp luật được áp dụng, vui lòng liên hệ với [tổ chức, hội nghề nghiệp kế toán chuyên nghiệp](#) của bạn

529 Fifth Avenue, New York 10017
www.ifac.org | +1 (212) 286-9344 | @ifac | company/ifac

Khi nào nên rút khỏi dịch vụ

- Nếu nghi ngờ phát sinh về tính xác thực của các tài liệu được thể hiện trong quá trình rà soát đặc biệt khách hàng (Client Due Diligence – CDD).
- Nếu khách hàng đang tìm cách làm giả thông tin chi tiết về giám đốc hoặc quyền sở hữu lợi ích trên hồ sơ chính thức.
- Nếu các cuộc điều tra về nguồn gốc của cái xác định được nghi ngờ rằng các khoản tiền đó có thể có nguồn gốc tội phạm.
- Nếu các kiểm tra chung về khách hàng không xác định được thông tin cơ bản mà bạn mong đợi cho loại hình hoạt động hoặc quy mô khách hàng đó (xem nghiên cứu tình huống) và không có giải thích thỏa đáng nào được cung cấp.

Nộp báo cáo các hoạt động đáng ngờ (Suspicious Activity Report - SAR)

Nếu bạn nghi ngờ rằng khách hàng hoặc khách hàng tiềm năng đã phạm tội với số tiền thu được, thì bạn có thể có nghĩa vụ báo cáo những nghi ngờ đó cho đơn vị tình báo tài chính địa phương của bạn.

- SAR thông báo cho các cơ quan thực thi pháp luật về sự nghi ngờ của bạn về hoạt động rửa tiền.
- Ở một số quốc gia, các kế toán viên chuyên nghiệp có nghĩa vụ phải thực hiện SARs.
- SAR bổ sung vào bức tranh tình báo về thực thi pháp luật và có thể là mảnh ghép còn thiếu trong việc giải quyết tội phạm.
- Ở một số quốc gia (như Vương quốc Anh), SARs có thể cảnh báo cơ quan có thẩm quyền những lo ngại về những người dễ bị tổn thương là nạn nhân của tội phạm cơ bản, chẳng hạn như buôn người.

www.icaew.com
@icaew | company/icaew

Ấn phẩm “Chống rửa tiền, các vấn đề cơ bản: Phần 3 - Thành lập công ty” do Liên đoàn Kế toán quốc tế xuất bản tháng 11/2020 bằng tiếng Anh, được Hội Kiểm toán viên hành nghề Việt Nam dịch sang tiếng Việt vào tháng 06/2022, và được IFAC cho phép sử dụng. Các nội dung được phê duyệt của tất cả các ấn phẩm của IFAC do IFAC phát hành là bằng ngôn ngữ tiếng Anh. IFAC không chịu trách nhiệm về tính chính xác và hoàn chỉnh của bản dịch hoặc về các hành động có thể xảy ra sau đó do kết quả của bản dịch.

Bản quyền năm 2020 nội dung tiếng Anh của ấn phẩm “Chống rửa tiền, các vấn đề cơ bản: Phần 3 - Thành lập công ty” thuộc về IFAC. Tất cả bản quyền được đăng ký.

Bản quyền năm 2022 nội dung tiếng Việt của ấn phẩm “Chống rửa tiền, các vấn đề cơ bản: Phần 3 - Thành lập công ty” thuộc về IFAC. Tất cả bản quyền được đăng ký.

Tiêu đề gốc: Anti-Money Laundering, The Basics: Installment 3 – Installment 3: Company Formation

Vui lòng liên hệ Permissions@ifac.org để được sao chép, lưu trữ hoặc truyền tải hoặc các hình thức sử dụng tương tự khác của tài liệu này.